

Værd at overveje, inden du bliver iværksætter

Af: *Susanne Teglkamp, Teglkamp & Co.* www.tegkamp.dk

Nogle er født med en iværksætter i maven og starter deres første lille virksomhed op allerede inden, de har forladt skolen. Det er et meget lille antal. Mange overvejer først på et meget senere tidspunkt i deres liv, om de skulle starte for sig selv. Når man i en mere moden alder overvejer at blive selvstændig, kan det være flere ting, der driver en. Rigtig mange overvejer at blive selvstændige, fordi de så slipper for, at andre bestemmer over dem. Det er ønsket om at være sin egen herre og ikke skulle spørge nogen om lov, hvis man vil forfølge en idé. Der er en ret stor gruppe mennesker i midt halvtredserne, som blevet presset ud af arbejdsmarkedet og som stadig har lyst og energi til at være mange år på arbejdsmarkedet endnu. Og så er der også flere og flere kvinder med små børn, der springer ud som selvstændige på en måde, hvor de i højere grad kan få tilværelsen til at gå sammen med det at have små børn. Hvad end der driver os til at blive selvstændige, så er række ting, der kan være gode at overveje, inden man starter op som iværksætter.

Hvad er det der driver mig?

Det er ikke uvæsentligt, at du finder ud af, hvad det er, der driver dig til at ville være selvstændig. Det er nemlig den drivkraft, du skal trække på, når det bliver svært. Og det er **når** og **ikke hvis** det bliver svært! Jeg kender ingen iværksættere, der ikke i kortere eller længere perioder har oplevet, at det har været meget svært, surt og op ad bakke.

Hvis drivkraften er at slippe for sit nuværende arbejde og slippe for chefer, så er det næppe brændstof nok, til at drive dit projekt til succes. Hvis du brænder for dit projekt, tror på det også, når du møder modstand. Hvis dit projekt fylder dine tanker og du dårlig kan vente med at komme i gang med projektet. Hvis du kan fortælle om dit projekt med en sådan begejstring, at det smitter af på dem du fortæller det til, så har du fat i noget af den drivkraft, der skal bære dit projekt igennem.

Gør brug af djævlens advokater

Har man fået en god idé og gået et stykke tid og arbejdet med den, så kommer man måske let til at blive blind over for svaghederne omkring ideen. På et tidspunkt kan det være rigtig sundt, at prøve ideen af på en række personer, som gerne vil stille op som djævlens advokat. Deres opgave er, at finde alle de svagheder der er omkring din idé. Formålet er at afprøve, om din idé kan bære og om du kan bære den igennem til succes. Formålet er også at finde ud af, om du enten skal droppe projektet helt eller om du skal justere projektet. Hvis du bruger din familie og venner som djævlens advokat, så skal du også være indstillet på at modtage deres kritiske spørgsmål uden straks at gå i forsvarsposition. Hvis du har det svært med at modtage kritisk feedback, så bør du vælge dine kritikere uden for din familie og venner.

Har jeg råstyrken?

Der er mange personlige egenskaber, der er nødvendige for at klare sig godt som selvstændig. Uden råstyrke, vedholdenhed og et godt helbred kommer man imidlertid ikke langt. Det kræver råstyrke både fysisk og mentalt, at kunne stå imod de forhindringer, man møder undervejs uden at give op. Det kræver også vedholdenhed. Det er ofte et langt sejt træk, der skal til, før det lykkes. En meget god tommelfingerregel er, at hvis man virkelig arbejder dedikeret på projektet, så går der omkring 2 år, før man er rimeligt kørende. Og endelig kræver det også et godt helbred. Der er som regel hverken tid eller råd til sygedage. Og har man tendens til stress, så bør man også kraftigt overveje, om man skal starte som selvstændig. For der er nok af problemstillinger og spørgsmål undervejs, som er egnede til at give stress.

Hvor er mine styrker og hvor er mine svagheder?

Mange iværksættere er i starten en lille en-mands hær, der skal kunne klare alle funktioner lige fra produktudvikling, indkøb, markedsføring, salg, finansiering, budgetter, regnskab, kontraktforhandling og meget meget mere. Det er bare sjældent, at én person rummer alle disse kompetencer. Det er meget vigtigt at gøre sig klart, hvor man har sine absolutte styrker og hvor man har sine svagheder. Hvor man identificerer sine svagheder, skal man sætte ind og skaffe sig nogle gode rådgivere eller samarbejdspartnere.

Hvordan får jeg fat i kunderne?

De fleste iværksættere med en god idé har som regel ikke gjort sig ret mange forestillinger om hvad det vil sige at skulle markedsføre og sælge sin idé. Desværre er det sådan, at det er de færreste ideer, som sælger sig selv. Har man det dårligt med at sælge, bruger man for det første alt for meget energi på at overskride sit eget ubehag – energi, der kunne være brugt meget mere fornuftigt på forretningsudvikling. For det andet er man som regel også en elendig sælger og får derfor ikke succes med salget, selvom produktet er nok så godt.

Som iværksætter skal man derfor finde ud af, hvem der er potentielle kunder og hvordan man får fat i disse kunder. Hvis man selv synes, at det er for grænseoverskridende at henvende sig til potentielle kunder for at få møder, hvor man kan præsentere sit produkt, så skal man måske overveje at lade andre om at markedsføre og sælge sit produkt.

Hvor lang tid kan jeg køre uden indtjening?

De fleste der starter op som selvstændige er meget optimistiske omkring indtjeningen. Optimisme er en god ting – det er realisme også. Det tager ofte længere tid, end man umiddelbart tror at opbygge en tilstrækkelig omsætning, som man kan leve af. Derfor er det vigtigt, inden man springer ud som selvstændig at gøre op med sig selv, hvor lang tid man kan og vil klare sig uden indtjening. Hvis ikke man kan klare sig minimum et halvt år uden nævneværdig indtjening, så bør man nok overveje, om det er værd at starte eller om man skal have en eller anden fornuftig finansieringsmulighed med ind i overvejelserne.

Hvor meget er jeg villig til at arbejde?

Ingenting kommer af ingenting – undtagen lommeuld. Det er meget brugt vending, men ikke desto mindre, så indeholder den essensen af det at springe ud som selvstændig. Du får ikke succes som selvstændig uden hårdt arbejde. Så du skal gøre op med dig selv, om du brænder så meget for din idé, at du har lyst til at lægge en meget stor arbejdsindsats, der som regel også inddrager en del af aftenen og rækker ind over weekenden.

Det er også vigtigt at gøre op med dig selv, om den store arbejdsindsats vil have nogle omkostninger, du måske ikke er villig til at betale. Det er vigtigt, at dine nærmeste bakker dig op og er 100% indforstået med, at du kommer til bruge meget tid på dit projekt og at det ikke bare handler om det næste ½ år men måske flere år ud i fremtiden.

Kommer jeg til at savne kollegaer?

Hvis ikke man har prøvet det før, så vil nogle føle det frygteligt ensomt at starte som selvstændig. I den første tid er man måske helt alene og har ingen at dele sorger og glæder med. Det er vigtigt at have et netværk og bruge det. Det bliver selvfølgelig aldrig det samme som kollegaer, men det er godt at have nogen, man lige kan ringe til, hvis man har brug for at fortælle om de oplevelser, man har haft. Det kan også være en god idé, at deltage i nogle af de efterhånden mange forskellige tilbud om professionelle netværk. For man har brug for at komme ud og møde andre mennesker og få lidt perspektiv og anderledes vinkler på de ting, man går og arbejder med.

Det er ingen skræmmekampagne

Ovenstående spørgsmål er ikke ment som en skræmmekampagne. Det er spændende, udviklende og giver også en masse energi at være selvstændig – særligt når det lykkes og det i høj grad skyldes ens egen indsats. Men at stille sig selv de udfordrende spørgsmål, inden man starter som selvstændig, kan være med til at afgøre, om man får succes som selvstændig.

(Trykt i Frederiksborg Amts Avis den 14. april 2205)